

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Petry Venclové Ph.D., a JUDr. Aleše Korejtky v právní věci žalobkyně: **Mgr. S. F., zastoupená ustanoveným zástupcem JUDr. Stanislavem Kadečkou, Ph.D.,** advokátem, se sídlem Teplého 2786, 530 02 Pardubice, **proti žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí,** se sídlem Komenského nám. 120, 530 02 Pardubice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12.2.2016, č.j. MPSV-2016/20771-919,

t a k t o:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12.2.2016, č.j. MPSV-2016/20771-919 s e z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Soud přiznává JUDr. Stanislavu Kadečkovi, Ph.D., advokátovi, za výkon funkce ustanoveného zástupce žalobkyně odměnu advokáta ve výši 4.000 Kč, paušální náhradu hotových výdajů ve výši 1.200,- Kč a částku 1.092 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty ve výši 21 %. Částka 6.292 Kč bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové do 30 dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.

O d ů v o d n ě n í:

Rozhodnutím uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku bylo podle § 90 odst. 5 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Pardubicích (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 14.12.2015, č.j. 25720/2015/CTR, kterým nebyl žalobkyni přiznán příspěvek na živobytí. Žalovaný odůvodnil žalobou napadené rozhodnutí tím, že žalobkyni nelze považovat za osobu ve hmotné nouzi podle § 3 odst. 1 písm. h) zák. č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“), neboť je osobou, které byla odejmuta dávka podle uvedeného zákona podle § 45 odst. 2 nebo § 49 odst. 5, a to po dobu 3. kalendářních měsíců následujících po kalendářním měsíci, ve kterém jí tato dávka byla odejmuta, přičemž žalobkyni byla rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 7.9.2015, č.j. 18214/2015/CTR pro nesplnění výzvy, s účinností od 1.8.2015 odejmuta dávka - doplatek na bydlení. Toto rozhodnutí bylo v odvolacím řízení zrušeno z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, avšak správní orgán I. stupně rozhodl opětovně rozhodnutím ze dne 6.11.2015, č.j. 22629/2015/CTR a setrval na původním výroku. Odvolání proti v pořadí druhému rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 5.1.2016, č.j. MPSV-2016/239-919 zamítnuto. Krajský soud předeseílá, že důvodem odejmutí příspěvku na živobytí od 1.8.2015 byla ta skutečnost, že žalobkyně v průběhu správního řízení nevyhověla výzvě správního orgánu ze dne 10.8.2015, aby ve lhůtě 8 dnů od doručení doložila doklad o úhradě nájemného za měsíce červenec, srpen a září 2015. Dne 27.8.2015 správní orgán I. stupně zahájil řízení o odejmutí příspěvku na živobytí z důvodu nedodání potřebného potvrzení. Oznámení o zahájení uvedeného řízení si žalobkyně převzala osobně dne 28.8.2015. Dne 10.9.2015 pak žalobkyně podala odvolání proti rozhodnutí, které bylo vydáno správním orgánem I. stupně dne 7.9.2015, jak již uvedeno shora, když k odvolání přiložila požadované potvrzení o zaplacení nájemného a současně uvedla, že si popletla data, domnívala se, že potvrzení o úhradě nájmu má dokládat až v září. V podání ze dne 28.9.2015 pak žalobkyně uvedla, že se od 28.8.2015 její zdravotní stav zhoršil z důvodu traumatu způsobeného vykradením. Po zrušení rozhodnutí žalovaným bylo dne 6.11.2015 vydáno správním orgánem I. stupně nové rozhodnutí, přičemž správní orgán I. stupně setrval na původním rozhodnutí a doplnil odůvodnění tím, že žadatelka, tedy žalobkyně, neosvědčila skutečnosti rozhodné pro přiznání dávky, a proto jí byla dávka odňata. Žalobkyně podala odvolání, a to dne 23.11.2015, k němuž přiložila výměnný list od svého praktického lékaře, kterým dokládala skutečnost, že v době od 23.7.2015 do 31.8.2015 nebyla schopna úředního jednání, tudíž nemohla ve stanovené lhůtě doložit požadované potvrzení o zaplacení nájemného.

Žalobkyně napadla žalované rozhodnutí včasnou žalobou podanou podle ust. § 65 a násl. zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále je „s.ř.s.“). Žalobkyni byl k její žádosti ustanoven zástupce.

Žalobkyně namítá nepřezkoumatelnost žalovaného rozhodnutí. Konkrétně tvrdí, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť v něm zcela absentuje úvaha o tom, zda žalobkyně měla být posuzována podle ust. § 3 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, podle kterého orgán pomoci v hmotné nouzi může v odůvodněných případech určit, že osobu uvedenou v odstavci 1 písm. a) – e), g), h) a dále nezaopatřené dítě umístěné na základě rozhodnutí příslušného orgánu v plném přímém zaopatření v pobytovém zařízení sociálních služeb podle ust. § 48 zákona o sociálních službách, bude považovat za osobu v hmotné nouzi.

Žalobkyně je přitom toho názoru, že touto otázkou se byl žalovaný povinen zabývat z úřední povinnosti, zejména když mu byl znám neuspokojivý zdravotní stav žalobkyně. Žalobkyně zdůraznila, že se jedná o oblast sociálního zabezpečení, kdy je třeba postupovat obzvláště obezřetně, neboť je zde veřejný zájem na adekvátním zaopatření sociálně potřebných a znevýhodněných osob. Žalobkyně přitom pobírá z důvodu špatného zdravotního stavu invalidní důchod, přičemž v průběhu správního řízení byly dány pochybnosti o schopnosti žalobkyně úředně jednat, které byly prokázány výměnným listem vystaveným ošetřujícím lékařem žalobkyně.

Dále žalobkyně tvrdí, že správní orgán I. stupně v souladu se zásadami činnosti správních orgánů měl poskytnout žalobkyni přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, zejména měl žalobkyni poučit o možnosti požádat o prominutí zmeškání úkonu podle ust. § 41 správního řádu. Správní orgány však zcela rezignovaly na jakoukoliv poučovací povinnost ve vztahu k žalobkyni, tedy postupovaly v rozporu s ust. § 4 odst. 1 správního řádu. Tento jejich postup měl přitom podle žalobkyně zásadní vliv na posouzení věci a byl v rozporu s cíli práva sociálního zabezpečení. Žalobkyně zdůraznila, že žalovaný formálně využíval nesprávná podání k zamítání jejích žádostí v oblasti sociálního zabezpečení. Žalobkyně proto navrhla, aby krajský soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na skutkovém zhodnocení stavu a na právním názoru, který zaujal v žalobou napadeném rozhodnutí, přičemž zdůraznil, že podnět žalobkyně k přezkoumání zákonnosti žalovaného rozhodnutí byl shledán nedůvodným. Žalovaný zdůraznil, že důvodem nepředložení potvrzení o úhradě nájemného za rozhodné období bylo, jak žalobkyně sama uvedla, její pochybení. Podle žalovaného přitom zde nebyl důvod pro postup podle ust. § 41 správního řádu, čehož se žalobkyně dovolává, naopak žalovaný zdůraznil, že: „*Pokud by úřad práce toto zřejmě nesplnění výzvy akceptoval, musel by analogicky přistupovat shodně ke všem klientům v hmotné nouzi, kteří bez předchozí omluvy argumentují, že nestihli opatřit potřebné doklady, nebo zapomněli, či si nepřebírají poštu.*“ Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle skutkového a právního stavu v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1, 2 s.ř.s.).

Zákon o pomoci v hmotné nouzi upravuje dva typy dávek k zajištění základních životních podmínek fyzických osob, a to dávky měsíčně se opakující (příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení) a dávky jednorázové označované souhrnně jako dávka mimořádné okamžité pomoci. Příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení jsou základními prostředky k zajištění osob nacházejících se v hmotné nouzi. Jedná se o dávky obligatorní, tedy takové, na které vzniká nárok splněním podmínek stanovených zákonem.

Kromě skutkových okolností, které byly v předchozí části rozsudku již popsány, je ve věci namístě uvést, že rozhodnutí žalovaného ze dne 5.1.2016, č.j. MPSV-2016-239/919, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 7.9.2015, č.j. 18212/2015/CTR, kterým byl žalobkyni odejmut příspěvek na živobytí od 1.8.2015, bylo rozhodnutím nadepsaného krajského soudu ze dne 2.5.2017, č.j. 52 Ad 2/2016-60 zrušeno a žalovaným následně podaná kasační stížnost byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 16.8.2017, č.j. 1 Ads 183/2017-31 zamítnuta. Tedy v této odkazované věci Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného,

v němž právě spočíval důvod pro nepřiznání příspěvku na živobytí v nyní posuzované věci, bylo vydáno v rozporu se zákonem. Nejvyšší správní soud totiž uvedl, že podle ust. § 49 odst. 2 písm. b) ve spojení s odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi, se jedná o zakotvení nepravé či neúplné koncentrace (viz rozsudek NSS ze dne 30.9.2011, č.j. 4 Ads 77/2011-74; rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz), když v takovém případě je třeba zkoumat, zda žadatel o dávku požadované doklady předložil do doby vydání napadeného rozhodnutí správního orgánu I. stupně, neboť v takovém případě by k takto doloženým dokladům musel správní orgán I. stupně přihlídnout. V dané věci žalobkyně doklad o úhradě nájmu do vydání v pořadí prvního rozhodnutí úřadu práce nepředložila, předložila jej k podanému odvolání. Ovšem s ohledem na to, že žalovaný první rozhodnutí úřadu práce zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, bylo nutno věc dle NSS posuzovat tak, že žalobkyně uvedený doklad dodala včas před vydáním rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Podle uvedeného rozsudku NSS proto podmínky pro odejmutí dávky v hmotné nouzi nebyly naplněny. Z uvedeného je tedy zřejmé, že rozhodnutí žalovaného, z něhož žalovaný při vydání rozhodnutí, které je předmětem soudního přezkumu v dané věci, vycházel, bylo pravomocně zrušeno. Krajský soud uvedené konstatuje s plným vědomím toho, že k tomuto zrušení došlo až následně po rozhodování správního orgánu I. stupně a žalovaného.

Dle názoru krajského soudu je však zcela dostatečným samostatným důvodem pro zrušení rozhodnutí žalovaného ta okolnost, že žalovaný neposoudil osobu žalobkyně v tom ohledu, zda splňuje podmínky ust. § 3 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, tedy že se vůbec nezabýval tím, zda žalobkyně s ohledem na skutkové okolnosti věci nespadá pod skupinu případů, v nichž lze důvodně určit, že se jedná o osobu v hmotné nouzi. Z obsahu správního spisu a rovněž tak z odůvodnění žalovaného rozhodnutí se přitom zjevně podává, že žalobkyně doložila výměnný list vystavený ošetřujícím lékařem, který potvrzoval její neschopnost úředního jednání v srpnu 2015 pro prožité trauma. Tedy krajský soud je toho názoru, že pokud byly v této věci dány takové indicie, které naznačovaly zdravotní potíže na straně žalobkyně, které se určitou měrou podílely na tom, že nesplnila řádně svoje povinnosti ve vztahu ke správnímu orgánu I. stupně, tak je třeba dát žalobkyni za pravdu, že se správní orgán I. stupně, resp. žalovaný, měl zabývat její situací, tedy jejím v úvahu přicházejícím posouzením jako osoby v hmotné nouzi podle ust. § 3 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, tj. ve smyslu tohoto ustanovení měl konkrétně tvrzené a doložené okolnosti řádně vypořádat. Procesní situaci žalobkyně nelze ztotožňovat se situací, kdy jsou uplatněna toliko nedoložená tvrzení v případě jiných žadatelů o dávku podle zákona o pomoci v hmotné nouzi. Z důvodu absence vypořádání konkrétních skutkových okolností věci ve smyslu ust. § 3 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné.

S ohledem na shora uvedené krajský soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení v souladu s ust. § 78 odst. 4 s.ř.s., přičemž žalovaný je v dalším řízení vázán vysloveným právním názorem soudu podle ust. § 78 odst. 5 s.ř.s.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle zásady úspěchu ve věci zakotvené v § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně byla ve věci plně úspěšná, avšak sama žádné náklady řízení neuplatnila. S ohledem na to, že žalobkyni byl usnesením nadepsaného soudu ze dne 7.7.2016, č.j. 52 Ad 7/2016-22 ustanoven zástupce JUDr. Stanislav Kadečka, Ph.D., byla tomuto advokátovi přiznána odměna za výkon jeho funkce ustanoveného zástupce žalobkyně, a to ve výši 4 000 Kč za 4 úkony právní služby /1 úkon po 1 000 Kč podle § 7, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a), b), f), g) zák. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)/, dále ve výši 1 200 Kč jako

paušální náhrada hotových výdajů za 4 úkony právní služby (podle ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu), přičemž uvedená částka se zvyšuje o 1 092 Kč jako částka odpovídající 21% DPH podle § 57 odst. 2 s.ř.s., celkem tedy byla ustanovenému právnímu zástupci žalobkyně přiznána náhrada nákladů ve výši 6 292 Kč, která bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 11. října 2017

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: